

København *starter* ungdomskreds

Den 15. november holdtes der i København stiftende generalforsamling for en ungdomskreds. I den forbindelse er det naturligt at spørge, hvilke problemer en DK-ungdomskreds især kan tage op, og hvilke midler, den vil foreslå, bliver taget i brug for, at kvindens ligestilling kan blive en realitet. Da dette alt sammen er spørgsmål, der bl. a. skal drøftes i den nye bestyrelse, må nedenstående betragtninger stort set stå for min egen regning og risiko.

Vor opgave er naturligvis først og fremmest at gøre de unge opmærksomme på, at kvindespørgsmålet endnu langt fra er løst: mens den tekniske udvikling har ændret hele samfundsstrukturen, er kvindens rolle i samfundet stort den samme som for 100 år siden, da manden var eneforsørger og konen arbejdede ulønnet i hjemmet. Det er på grundlag af denne traditionelle og forældede familietype kvindens hele opdragelse og personlige udvikling bygger. Jo ældre man bliver, jo sværere er det at omstille sig, og det er derfor naturligt at forsøge netop at ændre ungdommens syn på de traditionsbestemte kønsroller. Det er de unge, man må gøre klart, at kvinden ikke kan forvente at opnå ligestilling, før hun bliver økonomisk uafhængig, d.v.s. før hun synes, at det er ligeså naturligt for hende at gå ud at arbejde, som det er for manden.

I diskussioner om kvindens ligestilling hører man som regel, at det især er den hjemmegående husmoders problemer, der bør løses. Fra forskellige sider har man påpeget det urimelige i, at hun, der vitterlig gør et arbejde i hjemmet, ikke modtager nogen løn for sin indsats. Der har så været forslag fremme om, at husmoderen burde lønnes enten af staten eller af sin mand. Generelt anser jeg begge disse forslag, og da især det sidste, for at være direkte skadelige for kvindesagen. Løn fra staten kan måske være o. k., når talen er om graviditet og fødsler, men at ville have konen lønnet af sin mand, er jo ensbetydende med at ville vende tilbage til slavesystemet! Så ville der dog heller ikke være nogensomhelst grund til, at kvinden skulle tage en uddannelse. Når begge disse forslag altså må forkastes, og når man samtidig gør sig klart, at kvinden først opnår ligestilling ved at være økonomisk uafhængig, må den logiske konsekvens blive, at man agiterer for at få kvinden ud i arbejdslivet.

Ungdomskredsen må bl. a. have til opgave at bringe de unge til at forstå, at det ikke nytter hverken at lade være at tage en uddannelse under mottoet, »at jeg skal jo alligevel forsørges«, eller virkelig at tage en uddannelse, men så misbruge den ved i de næste tyve år at være hjemmegående husmoder. Det skal være en selvfølge, at alle uddanner sig efter evner og lyst og bruger deres uddannelse.

Oplysning og propaganda kan hjælpe med til, at der sker en højst påkrævet mentalitetsændring (både hos kvinder og mænd), men rent praktisk må man ad politisk vej søge at få gennemført visse foranstaltninger, som f. eks. ligeløn, ophævelse af sambeskatningen — men hårdere beskatning af den mand, der har en så godt som gratis arbejdskraft i hjemmet — obligatorisk halvdagsbørnehave ved 3-4 års alderen og som følge heraf flere vuggestuer og børnehaver, samt offentlig støtte til opførelse af kollektivhuse og serviceanlæg, ligesom arbejdstiden må være smidigere og maksimalt nå op på 6 timer om dagen. Så længe man fra politisk side ignorerer disse eller lignende forslag og simpelthen tier problemet ihjel, vil ligestillingen fortsat være en illusion.

Jeg er klar over, at en del vil indvende, at kvinden bør have frihed til at vælge, om hun vil være husmoder eller udearbejdende. Men hvorfor bør hun egentlig det? Har f. eks. den den enlige mor valgfrihed? Eller skal man være privilegeret i kraft af en vielsesattest? For med de tekniske hjælpemidler, der efterhånden er kommet frem, er en husmoders arbejde jo kun en tiendedel af, hvad det var for blot 50 år siden. Andre vil måske indvende, at kvindens udearbejder medfører en opløsning og splittelse af familien. Jeg tror tværtimod, det vil samle familien og få manden til at blive et aktivt medlem af sit hjem.

Det er ved at arbejde med disse problemer, at jeg tror, en ungdomskreds kan have sin berettigelse, og personlig kan jeg kun tilslutte mig den unge svenske pige, der på et ungdomsseminar for nylig opfordrede Fredrika Bremer-forbundet (DK's svenske modstykke) til at vedtage følgende formålsparagraf: »da vi anser den hjemmegående husmoder for at være en samfundsabnormitet, ser vi det som vor opgave at arbejde ihærdigt på at få alle kvinder til at tage udearbejde«. Det er nok udtrykt alt for skarpt, men hensigten er i hvert fald god nok.

Mette Bryld.